

УДК 7.012

ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ ЛЕНД-АРТ ДЛЯ АКТУАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬСТВА

Асп. О.С. Гальчинська, гр. ДФД-18
Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є вивчення принципів створення об'єктів ленд-арту для актуалізації екологічних проблем суспільства. Для досягнення поставленої мети визначені та вирішені такі завдання: аналіз творів мистецтва ленд-арту, визначення різновидів вторинних матеріалів для створення інсталяцій, дослідження основних тенденцій ресайклінг-арту, його характерних ознак, які впроваджено в об'єктах ленд-арту.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес створення інсталяцій ленд-арту. Предметом дослідження є принципи використання розповсюджених вторинних матеріалів в якості ресурсів для створення арт-об'єктів.

Методи та засоби дослідження. Використано аналітичний, візуальний, порівняльний методи дослідження.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна полягає у вивченні сучасних художніх технік та матеріалів вторинної сировини з метою їх використання в дизайні та мистецтві ленд-арт. Практичне значення отриманих результатів полягає в аналізі та розробці узагальненої систематизації творчості митців ресайклінг-арту.

Результати дослідження. Однією з найбільш актуальних проблем людства в ХХ столітті є масштабне забруднення навколишнього середовища побутовим сміттям – забруднення води і землі пластиковими відходами, внаслідок чого гинуть тварини, риби, птахи. В результаті забруднення світ опинився на межі екологічної катастрофи, причиною якої слід вважати безвідповідальне ставлення людей до відходів, що вони залишають внаслідок споживацької діяльності. Митці з різних країн світу створюють об'єкти мистецтва зі сміття та відходів для привернення уваги людства до згаданих екологічних проблем. Сучасне мистецтво, а разом з ним і культура останнім часом все частіше відображають в своїх творах результати діяльності людства, що своїми безвідповідальним ставленням спричинили незворотні процеси руйнації екології планети [1]. Предмети вторинної сировини слугують матеріалом не тільки для інсталяцій, а й для створення виробів, картин, прикрас, арт-об'єктів, творів прикладного мистецтва і дизайнерських виробів. Пластикові і скляні пляшки, биті шибки, старі газети, кульки, пакети, одяг, запчастини автомобілів стають невід'ємною частиною ресайклінг-арту. Ця відносно нова тенденція в мистецтві ленд-арту використовується митцями як засіб актуалізації безрозсудної поведінки людей по відношенню до природи і навколишнього середовища.

Художник ленд-арту Алехандро Дюран (Alejandro Duran) з 2015 року працює над створенням серії інсталяцій зі сміття «Змиті» (Washed up), яке збирають на узбережжі Карибського моря, біосферного заповідника Сіан Кан в мексиканському штаті Кінтана-Роо. Таким чином, він намагається привернути увагу громадськості до глобальних проблем сучасності, пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища. Його роботи побудовані на контрастному співвідношенні райських краєвидів і вписаних в них арт-об'єктів зі сміття.

Митець ресайклінг-арту з Данії Томас Вінтер (Thomas Winther) долучився до культурного протесту проти забруднення навколишнього середовища. Він створює інсталяції з побутового сміття, щоб продемонструвати пагубний вплив сміттєзвалищ на життя флори і фауни. Свої роботи автор створює під псевдонімом Дімбо. Найвідомішим його проектом є "Щасливі міські птахи (Happy City Birds)" 2013 р. Він створив і встановив 250 різнокольорових шпаківень для птахів по всіх вулицях різних міст Данії. Ці інсталяції яскравими плямами контрастно виділяються на тлі пастельних міських краєвидів і зосереджують увагу глядачів на проблемі виживання диких птахів в межах міста.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**

Ергономіка і проектування одягу

Ленд-арт митець з Лісабону – Бордало II (Bordalo II) своїми інсталяціями привертає увагу до загибелі тварин. Будівельні і побутові відходи, яскравий пластик – вихідні матеріали для створення масштабних фігур птахів і тварин. Скульптор створив серію робіт, яка уособлює фігури різних тварин, що складаються з двох частин – яскравої різнокольорової з пластику і монохромної дерев'яно-металевої. З 2016 р. і дотепер він працює над серією масштабних творів «Сміттєві тварини» в якій звертається до образів представників живої природи, що мешкають в певній місцевості, або тих, які знаходяться під загрозою зникнення. В Монктоні (Канада) він створив інсталяцію «Черепашка», яка частково вмонтована в паркан і має об'ємні деталі. У португальському містечку Віла-Нова-де-Гайа митець створив інсталяцію «Кролик» на розі старовинної напівзруйнованої будівлі висотою в два поверхи. В м. Піттсбурзі «Єнот» звисився вниз головою на фасаді покинутого промислового об'єкта. Таким чином, творчість представника ресайклінг-арту підвищує обізнаність людей в проблемах екології, що існують. Ідея полягає в тому, щоб зобразити природу, в даному випадку тварин, з матеріалів, які сприяють їх знищенню.

Американська художниця з Нью-Йорка Ліза Хоук (Lisa Hoke) переконана, що митці недооцінюють яскраві упаковки товарів, побутові відходи і картатий одноразовий посуд в якості художніх матеріалів, які сама автор називає «Втраченими скарбами». З вторинних матеріалів Ліза Хоук створює паперові та пластикові скульптури. Заповнюючи простір виставкових залів галерей пластичними грайливими конструкціями, вона демонструє можливості використання побутових відходів в якості засобів для створення інсталяцій. Вміле гармонійне поєднання кольорів, співвідношення форм і фактур – все це має особливу роль у творчому задумі художниці. Своєю творчістю художниця демонструє, що звичайне сміття є цінними ресурсами, вартими вторинного використання в мистецтві.

а

б

в

Рисунок 1 – Інсталяції ленд-арт, виконані з пластикових побутових відходів авторів: а – Алехандро Дюран; б – Томас Вінтер; в – Бордало II

Висновки. Досліджено вторинні матеріали, які використовуються процесі створення інсталяцій в стилі ленд-арту. Визначено та описано основні тенденції створення об'єктів ресайклінг арту, як напрямку мистецтва ленд-арту. Встановлено, що використання вторинної сировини, як матеріалу для створення об'єктів мистецтва ленд-арту для актуалізації екологічної проблеми людства набуває поширеного характеру в світовій арт спільноті.

Ключові слова. Дизайн, мистецтво, екологія, ленд-арт, ресайклінг-арт, екодизайн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Prasad G. Recycled Art: A case study. *Aspects of contemporary art : materials of International seminar*, (Lucknow, 30-31 march 2017). Lucknow, 2017, P, 1-14 URL: https://issuu.com/govindrs/docs/recycled_art_by_govind_prasad